

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: Z/24/126596
Documentnr: D/24/145628
Inlichtingen: R. Huntjens
Telefoonnr: 0475 - 85 25 00
Onderwerp: Reactie gemeente
Maasgouw op NRD VAWOZ
Datum: 28 maart 2024
Verzenddatum: 2 april 2024
Bijlage: 2

Bureau Energieprojecten Inspraakpunt VAWOZ
Postbus 111
9200 AC Drachten

Beste heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de reactie van het college van B&W van de gemeente Maasgouw op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau, Programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (NRD VAWOZ) 2031-2040. Onze reactie richt zich op de passages in de NRD VAWOZ die gaan over *"het voorstel voor kansrijke oplossingsrichtingen voor elektrische routes; zoekgebieden voor converterstations en grootschalige elektrolyse Noord-Brabant en Limburg"*.

Vooraf willen wij duidelijk maken dat alle opmerkingen die in de concept NRD VAWOZ (plus bijlagen en verslagen) staan over de zoekgebieden en locaties voor converterstations en elektrolyse in de omgeving van het hoogspanningsstation Maasbracht niet het standpunt van de gemeente Maasgouw laten zien en daarom niet worden onderschreven door de gemeente Maasgouw. Het college van B&W van Maasgouw neemt in deze inspraakreactie pas voor het eerst een formeel standpunt in over de zoekgebieden en mogelijke locaties voor voor converterstations en elektrolyse in de omgeving van het hoogspanningsstation Maasbracht.

Onderzoek Toekomst Clausgebied en omgeving (inclusief participatie)

In deze inspraakreactie willen wij als eerste aandacht vragen voor het onderzoek *"Toekomst Clauscentralegebied en omgeving"* dat sinds februari 2023 loopt in opdracht van provincie Limburg, gemeente Maasgouw en RWE en dat wordt uitgevoerd door een consortium van onderzoeksbureaus onder leiding van Posad Maxwan. Dit onderzoek wordt begin april 2024 afgerond en is gepaard gegaan met een uitgebreide participatietraject voor bewoners in het gebied (o.a. drie bewonersbijeenkomsten en overleg met bewonersplatform) en gedurende dit onderzoek heeft ook afstemming plaatsgevonden met vertegenwoordigers van TenneT en het ministerie van EZK (programma VAWOZ).

In dit onderzoek is onderzocht welke ruimtebeslag de grootschalige energieontwikkelingen zullen vragen die mogelijk afkomen op het energieknooppunt Clauscentrale Maasbracht (plus de hoogspanningsstations en -verbindingen TenneT) en op welke wijze deze energieontwikkelingen ruimtelijk ingepast kunnen worden rekening houdende met de beschikbare ruimte en de waarden voor de woon- en leefomgeving (die nauw samenhangen met de belangen voor bewoners). Binnen die context is ook gekeken naar de mogelijkheden voor ruimtelijke inpassing van een converterstation "aanlanding wind op zee" en een elektrolyse-installatie in het gebied rondom het hoogspanningsstation Maasbracht.

Wij verzoeken u om bij het vaststellen van de definitieve NRD VAWOZ rekening met de resultaten van het bovengenoemde onderzoek én met de reacties van bewoners die in het participatietraject daarover zijn ingebracht. Als bijlage 1 voegen wij de presentatie over het onderzoek toe die is gepresenteerd op de laatste bewonersbijeenkomst van 28 februari 2024 en na oplevering van het definitieve onderzoeksrapport (begin april 2024) sturen wij deze versie ook aan u door.

Het college van B&W en de raad van de gemeente Maasgouw moet nog een standpunt innemen over het onderzoeksrapport "Toekomst Clausgebied en omgeving". Daarop vooruitlopend nemen wij als college van B&W nu alvast een standpunt in over het gebied "Brachterveld" en over de zoekgebieden voor het converterstation en elektrolyse die in het onderzoek worden aangeduid.

Standpunt: Brachterveld ten zuiden van Brachterbeek

Al in een eerdere fase van het onderzoek is duidelijk geworden dat zowel gemeente Maasgouw als bewoners om meerdere zwaarwegende redenen geen ruimte zien voor een converterstation, een extra hoogspanningsstation, elektrolyse of uitbreiding van bedrijvigheid in het "Brachterveld" ten zuiden van de dorpskern Brachterbeek tot aan de hoogspanningslijnen Maasbracht-Eindhoven.

Het "Brachterveld" is immers nog het enige gebied rondom Brachterbeek dat grotendeels open en onbebouwd is gebleven met enkele verspreide woningen en landbouwbedrijven en daarnaast landbouw- en natuurgebieden. Aan de west- en noordzijde ligt de dorpskern Brachterbeek aangebouwd tegen de A2 (en de kern Maasbracht) en aan de oostzijde wordt de dorpskern gedomineerd door de industriële uitstraling van de Clauscentrale en de hoogspanningsstations van Tennet. Aan de zuidzijde wordt het gebied ingesloten door de hoogspanningslijnen van de verbinding Maasbracht-Graetheide en door de autosnelweg A73.

De gemeente Maasgouw en bewoners willen het huidige gebruik, het open karakter en de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van het Brachterveld behouden en beschermen en daarom wordt dit gebied door ons als een "no-go-area" gezien voor een convertersstation, extra hoogspanningsstation, elektrolyse of nieuwe bedrijvigheid.

Standpunt: elektrolyse op RWE-terrein

In het onderzoek is duidelijk geworden dat er voor een toekomstige elektrolyse-installatie ruimte gevonden kan worden op het RWE-terrein (naast de Clauscentrale). Tegen elektrolyse op het RWE-terrein hebben wij vooralsnog geen bedenkingen als college van B&W. Dit met het oog op de gedachte "concentratie van energieontwikkelingen waar al concentratie is op de bestaande terreinen van RWE en Tennet" die in het onderzoek centraal staat en die wij als college van B&W onderschrijven.

Daarbij merken we wel op dat dit een voorlopig standpunt is van de college van B&W en dat een definitief en formeel standpunt van de gemeente over de realisatie van een elektrolyse-installatie pas ingenomen worden binnen de wettelijke voorgeschreven procedures die (samen met vele onderzoeken) aan de realisatie van een elektrolyse-installatie vooraf dienen te gaan gaan. Bovendien merken wij daarbij op dat elektrolyse pas in beeld kan komen als de Delta Rhine Corridor wordt gerealiseerd en als aanlanding van wind op zee in de nabijheid van Maasbracht wordt gerealiseerd.

Het onderzoek (met RWE als mede-opdrachtgever) laat zien dat in de toekomst op het RWE-terrein ruimte moet worden gereserveerd voor een eventuele CCS-installatie, voor de eventueel ombouw naar een waterstof-gestookte elektriciteitscentrale en voor een eventuele elektrolyse-installatie. Naast de ruimte die voor deze installaties nodig is op het RWE-terrein resteert niet meer voldoende ruimte om op dit terrein ook nog een convertersstation te kunnen realiseren. Daarom zijn gedurende het onderzoek andere locaties voor een convertersstation (en evt. extra hoogspanningsstation) verkend.

Intermezzo: onderzoek Clausgebied e.o. brengt zoekgebieden converterstations in beeld

In het verlengde van de bovenstaande bevindingen over het "Brachterveld" en over elektrolyse is door de onderzoeksbureaus in het vervolg van het onderzoek verder gezocht naar mogelijke zoekgebieden voor een convertersstation in de nabijheid van het hoogspanningsstation Maasbracht.

In deze vervolgfase van het onderzoek zijn in het najaar van 2023 twee nieuwe zoekgebieden voor een convertersstation naar voren gekomen: een **zoekgebied M(aasgouw)** op het grondgebied van de gemeente Maasgouw dat tussen de hoogspanningsverbinding Maasbracht-Graetheide en de A73 is ingeklemd en een **zoekgebied R(oerdalen)** op het grondgebied van de gemeente Roerdalen rondom de locatie van het milieusorteerstation c.q. afvalstort Montfort ten oosten van de A73. Beide zoekgebieden liggen op vergelijkbare afstand van het hoogspanningsstation Maasbracht.

*In **bijlage 2** is een kaartbeeld uit (de presentatie) onderzoek Clausgebied en omgeving opgenomen waarin de beide zoekgebieden van het convertersstation zichtbaar zijn.*

Standpunt: zoekgebied M(aasgouw) voor convertersstation

Als college van B&W van de gemeente Maasgouw zien wij het zoekgebied M(aasgouw) dat in het onderzoek Toekomst Clausgebied e.o. wordt aangeduid **niet** als een geschikte locatie voor een convertersstation omdat we om meerdere redenen zwaarwegende bezwaren hebben tegen de realisatie van een converterstation in dit zoekgebied.

*In **bijlage 3** hebben wij een gedetailleerde kaart van het betreffende gebied opgenomen aan de hand waarvan wij onze bezwaren tegen het zoekgebied M(aasgouw) toelichten.*

In de eerste plaats hebben wij ernstige bezwaren tegen dit het zoekgebied M(aasgouw) voor een converterstation omdat dit zoekgebied te dicht bij de woningen / woonwagendplaatsen aan de Heuvelsstraat Maasbracht-Brachterbeek ligt en ook op relatief kleine afstand van de woningen aan de Stationsweg Maasbracht-Brachterbeek. Bewoners in de omgeving van dit zoekgebied maken zich grote zorgen over de impact van een converterstation op hun woon- en leefklimaat en die zorgen worden door de gemeente Maasgouw gedeeld.

In de tweede plaats zien wij in het zoekgebied M(aasgouw) geen ruimte voor een verantwoorde ruimtelijke inpassing van een converterstation als wordt gekeken naar het ruimtebeslag van een convertersstation van minimaal 5,5 hectare. Dat betekent immers dat een dergelijke converterstation ingepast zou moeten worden in een smalle strook die aan de ene kant wordt ingeklemd door de A73 en aan de andere kant door de hoogspanningsverbinding (zone) Maasbracht-Graetheide. Bovendien moet daarbij rekening moet worden gehouden met de eerdergenoemde woningen en het bedrijfsgebouwen in het gebied én met de ligging van de Rijksweg die het volledige zoekgebied dwars doorkruist. Dat maakt verantwoorde ruimtelijke inpassing tot een vrijwel onmogelijke opgave. Alleen al het feit dat de ovale cirkel van het zoekgebied M(aasgouw) binnen het eerder genoemde onderzoek (kaart 2) al deels de A73 omvat maakt duidelijk dat dit geen realistisch zoekgebied is voor een converterstation.

In de derde plaats vinden wij een converterstation in het zoekgebied M(aasgouw) onwenselijk vanwege inbreuk op de landschappelijke kwaliteit van het gebied ten zuiden van Brachterbeek tot aan de A73. Zoals eerder al aangegeven wordt dit gebied al gedomineerd door de industriële uitstraling van de Clauscentrale, de hoogspanningsstations en de hoogspanningslijnen die door het gebied lopen. Toevoeging van een converterstation zal het industriële karakter van dit gebied verder doen toenemen en dat gaat ten koste de landschappelijke kwaliteit van dit gebied die al zwaar onder druk staat.

In de vierde plaats hebben wij bedenkingen tegen het zoekgebied (M)aasgouw omdat dit zoekgebied ten opzichte van de verbinding met de Delta Rhine Corridor veel onlogischer en ongunstiger dan het zoekgebied R(oerdalen).

*Ter onderbouwing van de bovengenoemde opmerking verwijzen wij naar **bijlage 4** die een afschrift bevat van het kaartbeeld op pagina 49 van de NRD-VAWOZ. Dit kaartbeeld laat de beoogde alternatieven zien voor de elektrische routes tussen Delta Rhine Corridor en het hoogspanningsstation in Maasbracht.*

Het kaartbeeld in de NRD VAWOZ laat zien dat de twee mogelijke elektrische routes tussen Delta Rhine Corridor en hoogspanningsstation Maasbracht allebei het zoekgebied R(oerdalen) voor een convertersstation doorsnijden, maar niet het zoekgebied M(aasbracht). Dat maakt duidelijk dat het zoekgebied R(oerdalen) veel gunstiger is gepositioneerd ten opzichte van de routes die de Delta Rhine Corridor moeten verbinden met het hoogspanningsstation Maasbracht.

In de vijfde plaats hebben wij bedenkingen tegen het zoekgebied (M)aasgouw omdat we zien dat een convertersstation in het zoekgebied R(oerdalen) gunstiger gepositioneerd kan worden ten opzichte van woningen, bedrijven en wegen. Daarbij hebben we ook meegewogen dat dit zoekgebied op ruime afstand van de dorpskernen Linne en Montfort gepositioneerd kan worden en dat er tussen het zoekgebied en de dorpskern Linne de spoorlijn Sittard-Roermond en de autosnelweg A73 (plus geluidsschermen) liggen.

Kernboodschap van de reactie

De kernboodschap van deze (inspraak) reactie luidt als volgt.

Wij verzoeken u om bij het opstellen van de definitie NRD VAWOZ rekening te houden met de resultaten en participatieopbrengsten van het onderzoek "*Toekomst Clausgebied en omgeving*" en met het standpunt van het college van B&W van de gemeente Maasgouw dat daarover is verwoord in deze (inspraak) reactie.

Meer concreet wordt nadrukkelijk verzocht om in de definitieve NRD VAWOZ op te nemen dat het gebied "Brachterveld" en het "zoekgebied M" (uit het onderzoek Toekomst Clausgebied e.o.) buiten beschouwing worden gelaten in het verdere zoekproces naar een geschikte locatie voor een converterstation in de nabijheid van het hoogspanningsstation Maasbracht. Dit gelet op de zwaarwegende bezwaren daartegen die zijn beschreven in deze (inspraak) reactie.

Wij vinden dat het verdere onderzoek binnen het traject VAWOZ naar een geschikt zoekgebied voor een convertersstation in de nabijheid van het hoogspanningsstation Maasbracht zich zou moeten concentreren op het zoekgebied (R)oerdalen dat daarvoor in potentie om meerdere redenen het meest geschikt is. Als vanzelfsprekend zal dan ook nader onderzocht moeten worden hoe een converterstation binnen dit zoekgebied ingepast kan worden rekening houdende met wet- en regelgeving en met waarden in de leefomgeving.

Tot slot merken wij nog op dat wij vooralsnog geen bedenkingen hebben tegen elektrolyse op het RWE-terrein in Maasbracht op lange termijn, maar dat we daarover pas een definitief en formeel standpunt gaan innemen als de wettelijke procedures daarvoor te zijner tijd gaan lopen.

Burgemeester en wethouders,
De secretaris

De burgemeester

C.M. Keersmaekers

D.W.J. Schneider